بسم الله الرحمن الرحيم

Jibu la Swali

Ushirika Mkuu wa Ushirikiano wa Ulinzi (MDCP) kati ya Marekani na Indonesia

(Imetafsiriwa)

Swali:

Mnamo 13 Aprili 2026, Waziri wa Ulinzi wa Marekani na Waziri wa Ulinzi wa Indonesia walitangaza kuanzishwa kwa Ushirika Mkuu wa Ushirikiano wa Ulinzi (MDCP) kati ya Marekani na Indonesia. Kabla ya hili, hati ya siri kutoka Idara ya Ulinzi ya Marekani ilivuja kuhusu idhini ya safari za anga za juu za ndege za Marekani kupitia anga ya Indonesia. Je, maudhui ya makubaliano haya ni yapi na athari zake ni zipi? Athari zake ni zipi kwa uhusiano wa Indonesia na Amerika? Na athari zake ni zipi kwa uhusiano wa Indonesia na China?

Jibu:

Ili kufafanua jambo hili, hebu tuhakiki yafuatayo:

1- Taarifa ya pamoja ya Aprili 13, 2026, inasema, "Waziri wa Vita wa Marekani na Waziri wa Ulinzi wa Indonesia wanatangaza kuanzishwa kwa Ushirika Mkuu wa Ushirikiano wa Ulinzi (MDCP) kati ya Marekani na Indonesia. Tangazo hili linaakisi dori muhimu ya Indonesia katika kukuza utulivu wa kikanda na linasisitiza nguvu na uwezo wa uhusiano wa ulinzi wa pande hizo mbili. MDCP imekusudiwa kutumika kama mfumo mwongozo wa kuendeleza ushirikiano wa ulinzi wa pande mbili. Kwa tangazo hili, mataifa yote mawili yanathibitisha tena kujitolea kwao kwa pamoja kudumisha amani na utulivu katika Indo-Pasifiki. MDCP ina nguzo tatu za msingi zinazotekelezwa kulingana na heshima ya pande zote na ubwana wa kitaifa: (1) Uboreshaji wa kijeshi na ujenzi wa uwezo; (2) Mafunzo na elimu ya kijeshi ya kitaalamu; na (3) Mazoezi na ushirikiano wa kioperesheni."

2- Siku mbili kabla ya taarifa ya pamoja kutolewa, gazeti la India la 'Sunday Guardian' lilifichua kwenye tovuti yake mnamo 12 Aprili 2026, "Hati ya ulinzi ya Marekani iliyofichwa inaweka mpango wa kupata njia jumla kwa ndege za kijeshi za Marekani kupitia anga ya Indonesia, kufuatia mkutano wa Februari kati ya Rais wa Indonesia Prabowo Subianto na Donald Trump jijini Washington, ikiashiria hatua muhimu katika kupanua ufikiaji wa operesheni za Marekani katika Indo-Pasifiki. Prabowo alitembelea Washington D.C. kuanzia tarehe 18 hadi 20 Februari 2026 kuhudhuria Mkutano wa Bodi ya Amani. Wakati wa ziara hii, aliidhinisha pendekezo la kuidhinisha idhini ya jumla ya ndege za Marekani kupitia anga ya Indonesia katika mkutano wa pande mbili na Trump, kulingana na maelezo yaliyomo katika hati ya Marekani iliyofichwa." (Sunday Guardian, Aprili 12, 2026)."

3- Gazeti hilo liliongeza, likinukuu hati hiyo iliyoainishwa, "Ili kutekeleza ahadi hii, Wizara ya Vita ya Marekani ilituma hati yenye kichwa "Kuendesha Ndege za Marekani" kwa Wizara ya Ulinzi ya Indonesia mnamo tarehe 26 Februari. Hati hiyo inapendekeza uelewa rasmi ambapo Indonesia ingeruhusu ndege za kijeshi za Marekani kusafiri anga yake kwa ajili ya shughuli za dharura, misheni za kukabiliana na dharura na mazoezi ya kijeshi yaliyokubaliwa na pande zote mbili.

Maandishi hayo yanasema kwamba madhumuni ya mpango huo ni kwa "Serikali ya Indonesia kuidhinisha kuruka kwa ndege kwa jumla kwa ajili ya kuruhusu ndege za Marekani kupitia anga ya Indonesia kwa ajili ya shughuli za dharura, madhumuni ya kukabiliana na dharura, na shughuli zinazohusiana na mazoezi zilizokubaliwa na pande zote mbili." Zaidi ya hayo, inabainisha kwamba "Ndege za Marekani zinaweza kusafiri moja kwa moja baada ya taarifa hadi taarifa inayofuata ya kufungwa na Marekani," ikiruhusu ufikiaji endelevu mara tu utaratibu utakapoanzishwa."

4- Kisha kuna jambo jengine kuhusu visiwa vikubwa vya Indonesia, ambavyo vina urefu wa zaidi ya kilomita 5,000 kutoka mashariki hadi magharibi, vikijumuisha korido muhimu za anga kati ya Bahari Hindi na Pasifiki. Hili ndilo hasa linalofanya ufikiaji huu kuwa wa thamani kimkakati kwa Washington. Sio anga zote za Indonesia ni sawa. Chini ya Kifungu cha 53 cha Mkataba wa Umoja wa Mataifa kuhusu Sheria ya Bahari (UNCLOS), Njia Teule za Bahari za Visiwa vya Archipelago (ALKIs)—yaani, Mlango-Bahari wa Sunda, Mlango-Bahari wa Lombok-Maksar, na Njia ya Bahari ya Aru—zina haki maalum za kupita kwa meli na ndege. Indonesia haiwezi kusimamisha haki hizi. **Hata hivyo, njia hizi zinaanzia kaskazini hadi kusini.** Njia za uendeshaji za Marekani zinazounganisha Guam, Ufilipino, Australia, au Diego Garcia, kwa upande mwingine, kwa ujumla zinaanzia mashariki hadi magharibi, kupitia anga ambayo, kulingana na Sheria ya Indonesia Nambari 37 ya 2002, bado haijawa sehemu ya njia zozote zilizoteuliwa za visiwa. **Hapa ndipo hatari ya mkataba huu ilipo! Hii inaruhusu ufikiaji kupitia korido za mashariki-magharibi ambazo Marekani imekuwa ikizipenda kwa muda mrefu, kama Wizara ya Mambo ya Nje ya Marekani, katika ripoti yake ya 2014 "Mipaka katika Bahari," ilivyotangaza inapaswa kuwa wazi chini ya sheria ya kimataifa.**

5- Zaidi ya hayo, neno **"mwitikio wa mgogoro"** ni pana vya kutosha kujumuisha misaada ya kibinadamu au mpango wa mashambulizi. **"Shughuli za dharura"** zinaweza kumaanisha chochote kuanzia kuratibu misaada ya maafa hadi operesheni katika Bahari ya Kusini ya China au zaidi.

Kwa hivyo, chini ya mfumo kamili wa ufikiaji au "upaaji wa kina", Indonesia haiwezi kutofautisha vyema kati ya shughuli hizi kwa msingi wa kesi kwa kesi. Ikiwa ndege ya Marekani itavuka anga ya Indonesia kuelekea operesheni ya kijeshi dhidi ya nchi ya tatu, Indonesia inakuwa katikati, bila kujali nia ya Jakarta au taarifa ya awali. Nchi ya tatu itapuuza maelezo ya makubaliano ya nia ya Indonesia na itazingatia tu eneo la Indonesia kama njia ya usafiri kwa vikosi vya Marekani.

6- Kuhusiana na msimamo wa China kuhusu hati hii ya siri na mkataba wa ushirikiano wa ulinzi wa Marekani na Indonesia, Global Times, chombo cha habari kinachoendeshwa na serikali kinachoshirikiana na Jeshi la Ukombozi wa Watu wa China, kilichapisha kwenye akaunti yake ya X, "Wakati msemaji wa Wizara ya Mambo ya Nje ya China Guo Jiakun alipoulizwa kutoa maoni kuhusu kuzingatia kwa Indonesia pendekezo la kutoa ruhusa ya kijeshi ya Marekani kuruka juu ya eneo lake, na kuhusu uhusiano wa kijeshi kati ya Washington na Jakarta, alisema Ijumaa, Aprili 17, 2026, kwamba "Mkataba wa ASEAN na Mkataba wa Urafiki na Ushirikiano Kusini-mashariki mwa Asia vinaeleza wazi kwamba nchi wanachama zinashirikiana katika jukumu la kuimarisha amani ya kikanda, usalama na ustawi, na hazitashiriki katika sera au shughuli yoyote, ikiwa ni pamoja na matumizi ya eneo lake, ambayo inatishia uhuru na uadilifu wa eneo la nchi wanachama. "Tunaamini kila mara kwamba ushirikiano wa ulinzi na usalama kati ya nchi haupaswi kulenga au kudhuru maslahi ya mtu yeyote wa tatu, wala haupaswi kuathiri amani na utulivu wa kikanda," Guo alisema.

7- Katika eneo la Indo-Pasifiki, Japan, Korea Kusini, Ufilipino, Thailand, na Australia zina mikataba ya ulinzi wa pamoja na Marekani. Hii ina maana kwamba Marekani ina wajibu wa kumlinda mshirika wake iwapo kutatokea shambulizi. Wakati huo huo, Singapore inasalia kuwa mmoja wa washirika wa karibu wa usalama wa Washington Kusini-mashariki mwa Asia, ingawa si mshirika rasmi wa mkataba wa ulinzi. Chini ya Mkataba wa Mfumo wa Kimkakati wa 2005, Marekani ilitambua Singapore kama mshirika mkuu wa ushirikiano wa usalama. Singapore na Marekani kisha zilisaini Mkataba wa Ushirikiano wa Pamoja wa Ulinzi Ulioimarishwa mwaka wa 2015, ukielezea maeneo ya ushirikiano katika usalama wa kibiolojia, usalama wa mtandao, usaidizi wa kibinadamu, usaidizi wa majanga, na mawasiliano ya kimkakati. (Channel ya Asia News, Aprili 20, 2026)

8- Uchunguzi wa kina wa mkataba wa MDCP unaonyesha yafuatayo:

a. Mkataba huu unafungua njia kwa Amerika kuongeza ushiriki wake katika eneo la baharini na kuongeza udhibiti wake juu ya Mlango-Bahari wa Malacca, njia muhimu ya maji kwa Indonesia inayoiunganisha na nchi jirani, hasa Malaysia na Singapore. Hii ina maana ya udhibiti mkubwa wa Marekani juu ya Mlango-Bahari wa Malacca, sehemu muhimu ya baharini kwa biashara na nishati ya kimataifa. Mlango-Bahari wa Malacca, kwa bahati mbaya, ni mshipa muhimu wa nishati kwa China, Japan, na Korea Kusini. Inafaa kuzingatiwa kwamba bidhaa nyingi za mafuta na gesi ghafi za China hupitia njia hii nyembamba kati ya Indonesia, Malaysia, na Singapore. Marekani hivi karibuni imechukua hatua haraka ya kufunga pengo hili, na si bahati mbaya kwamba hili lilitokea wakati wa utawala wa Trump.

b. Mkataba huu unafungua njia ya utoaji, au hata kuanzishwa, kwa kituo kamili cha ukarabati, matengenezo, na ukarabati wa mali za kijeshi za Marekani nchini Indonesia, hasa meli za kivita. Taarifa ya pamoja ya MDCP inaeleza ushirikiano katika matengenezo, ukarabati, na uboreshaji ili kuboresha utayari wa uendeshaji. Inafaa kuzingatiwa kwamba Marekani hapo awali ilikuwa imeonyesha nia ya kuanzisha kituo cha majini huko Betung, Sulawesi Kaskazini, kwa ajili ya matengenezo na ukarabati wa meli zake za kivita.

c. Mkataba huo unaanzisha mfumo wa arifa, kama ilivyo katika "arifa tu," badala ya kutoa vibali kwa msingi wa kesi kwa kesi, na kupunguza kwa kiasi kikubwa vikwazo vya kiutaratibu kwenye harakati za vikosi vya kijeshi vya Marekani. Mkataba huo pia unaelezea mifumo ya uratibu, ikiwa ni pamoja na simu ya moja kwa moja kati ya Vikosi vya Anga vya Pasifiki vya Marekani na vituo vya shughuli za anga vya Indonesia, pamoja na njia sambamba za mawasiliano ya kidiplomasia na kijeshi. Mfumo huu wa arifa—arifa tu ya kuruka juu bila idhini ya mtu binafsi—hurahisisha upitishaji mzuri na wa wakati unaofaa wa ndege za kijeshi za Marekani kupitia anga ya Indonesia. Hii ni muhimu kwa ndege za Marekani kufika China na Taiwan kupitia anga ya Indonesia, na kisha kuelekea Ufilipino na Japan.

d- Makubaliano haya yanaangazia maendeleo katika uhusiano kati ya Indonesia na Marekani katika mwaka huu, ikiwa ni pamoja na:

Kwanza: Ushiriki wa Indonesia katika Baraza la Amani linaloongozwa na Marekani chini ya Trump, "Indonesia yatangaza utayari wa wanajeshi 8,000 kwa ajili ya misheni ya amani huko Gaza... Indonesia ndiyo nchi ya kwanza kujitolea rasmi kutuma vikosi kwa ajili ya mpango wa Baraza la Amani uliozinduliwa na Trump kwa ajili ya Gaza, ambapo usitishaji mapigano kati ya Israel na Hamas umekuwa ukifanyika tangu Oktoba 10, kufuatia miaka miwili ya vita vikali." [RT, 2/16/2026]

Pili: Katika mwezi huo huo, makubaliano ya biashara ya pande zote yalitiwa saini kati ya Marekani na Indonesia, "Indonesia na Marekani zilihitimisha makubaliano ya biashara yenye lengo la kupunguza ushuru wa Marekani kwa bidhaa za Indonesia kutoka 32% hadi 19%. Jakarta pia ilipokea msamaha wa ushuru, ikiwa ni pamoja na mafuta ya nazi, usafirishaji wake muhimu zaidi, pamoja na bidhaa zengine mbalimbali. Mkataba huo ulitiwa saini jijini Washington na Waziri wa Uchumi wa Indonesia Airlantha Hartato na Mwakilishi wa Biashara wa Marekani Jamison Greer baada ya miezi kadhaa ya mazungumzo.

Kwa upande mwingine, Indonesia itaondoa ushuru wa bidhaa nyingi za Marekani katika sekta zote. Jakarta ilikubali kuchukua hatua dhidi ya makampuni ya kigeni yanayodhuru maslahi ya biashara ya Marekani na kuwezesha uwekezaji wa Marekani katika madini na rasilimali muhimu za nishati, kwa ushirikiano na makampuni ya Marekani, ili kuharakisha maendeleo ya sekta ya vipengee vya dunia adimu. Rais Prabowo alisafiri hadi Washington kukamilisha makubaliano hayo na kuhudhuria mkutano wa kwanza wa viongozi wa Bodi ya Amani ya Marekani na Indonesia. Yeye na Rais Trump walitia saini hati yenye kichwa "Utekelezaji wa Mkataba Kuelekea Enzi Mpya ya Dhahabu kwa Muungano wa Marekani na Indonesia," ambao Ikulu ya White House ilisema utaimarisha usalama wa kiuchumi na ukuaji kwa nchi zote mbili." [Al-Sharq Al-Awsat, Februari 20, 2026]

Tatu: Gazeti la India, 'The Sunday Guardian', lilifichua kwenye tovuti yake mnamo Aprili 12, 2026, "Hati ya ulinzi ya Marekani iliyofichwa inaweka mpango wa kupata njia jumla kwa ndege za kijeshi za Marekani kupitia anga ya Indonesia, kufuatia mkutano wa Februari kati ya Rais wa Indonesia Prabowo Subianto na Donald Trump jijini Washington, ikiashiria hatua muhimu katika kupanua ufikiaji wa operesheni za Marekani katika Indo-Pasifiki. Prabowo alitembelea Washington D.C. kuanzia tarehe 18 hadi 20 Februari 2026 kuhudhuria Mkutano wa Bodi ya Amani. Wakati wa ziara hii, aliidhinisha pendekezo la kuidhinisha kibali cha jumla cha ndege za Marekani kupitia anga ya Indonesia katika mkutano wa pande mbili na Trump, kulingana na maelezo yaliyomo katika hati ya Marekani iliyofichwa." (The Sunday Guardian, Aprili 12, 2026)).

Nne: Kusainiwa kwa makubaliano ya MDCP, ambayo tulielezea hapo juu, na taarifa yake ya pamoja mnamo Aprili 13, 2026, ilisema, "Waziri wa Vita wa Marekani na Waziri wa Ulinzi wa Indonesia wanatangaza kuanzishwa kwa Ushiriki Mkuu wa Ushirikiano wa Ulinzi (MDCP) kati ya Marekani na Indonesia... MDCP ina nguzo tatu za msingi zinazotekelezwa kwa kuzingatia heshima ya pande zote na uhuru wa kitaifa: (1) Uboreshaji wa kijeshi na ujenzi wa uwezo; (2) Mafunzo na elimu ya kijeshi ya kitaalamu; na (3) Mazoezi na ushirikiano wa kiutendaji."

Hoja hizi nne zinafichua uhalisia wa uhusiano kati ya Indonesia na Amerika. Zinathibitisha kile kilichosemwa katika kitabu "Fahamu za Kisiasa - Swali la Mashariki ya Mbali," ukurasa wa 48 (toleo la Kiingereza), linalosomeka, "Baada ya kufanikiwa kwa Amerika katika kuifukuza Uholanzi kutoka Indonesia, ilijaribu kuchukua nafasi yake huko. Lakini Waindonesia walimpinga kwa muda mrefu na kukataa kufukuza dola moja ya kikoloni na kuleta nyengine. Kisha Amerika ikaanza kusababisha matatizo kwa Indonesia. Ilianzisha uasi na kutenda bila kujali dhidi ya majaribio ya Waingereza ya kuingilia Indonesia kupitia vibaraka wake. Ilihimiza uhamiaji wa Wachina nchini humo na kufungua njia ya ukomunisti. Kutokana na unyanyasaji huu, viongozi wa Indonesia waliungama na kukubali mikopo ya Marekani na usaidizi wa kijeshi. Kwa hivyo Indonesia ilianguka chini ya ushawishi wa Marekani na kuwa mmoja wa wafuasi wake [tangu enzi ya Sukarno]. Baada ya makubaliano kati ya dola hizo mbili zenye nguvu, nafasi ya Marekani nchini Indonesia ilizidi kuwa imara na ikawa nguvu kubwa katika jeshi na uchumi."

Pia hapo awali tulisema tukijibu swali la tarehe 11 Novemba 2024, baada ya kuchaguliwa kwa rais wa sasa, "Kwa kutafakari yaliyotajwa hapo juu, inakuwa wazi kwamba rais mpya wa Indonesia, Prabowo, tangu kutangazwa kwa ushindi wake katika uchaguzi wa tarehe 20/3/2024 hadi kuapishwa kwake tarehe 20/10/2024, na pia baada ya hapo... anafuata nyayo za wale waliomtangulia, na hata ameshikamana zaidi na Amerika, na ushawishi wake bado ndio wenye nguvu zaidi nchini Indonesia!!"

Hivyo, Indonesia imekuwa nchi inayotii ushawishi wa Marekani... huku Indonesia, nchi kubwa kwa upande wa eneo lake na idadi ya watu, na, muhimu zaidi, Uislamu mtukufu unaoenea katika ardhi zake... Indonesia, kwa kutabikisha Uislamu katika nyanja zote za maisha kupitia kusimamisha Khilafah Rashida, inaweza kuushawishi ulimwengu mzima kwa kueneza kheri katika ardhi zake zote... na hivyo kumridhisha Mola Mlezi wa Walimwengu kwa kutimiza faradhi kuu ya Shariah... Bila ya hili, serikali ya Indonesia inasalia kuwa mateka wa Amerika, mtiifu kwake, ikitii amri zake na kujiepusha na kile inachokataza, hivyo kupata hasara hapa duniani na kesho Akhera, na hiyo ni hasara dhahiri.

[إِنَّ فِي ذَٰلِكَ لَذِكْرَىٰ لِمَنْ كَانَ لَهُ قَلْبٌ أَوْ أَلْقَى السَّمْعَ وَهُوَ شَهِيدٌ]

“Hakika katika hayo upo ukumbusho kwa mwenye moyo au akatega sikio naye yupo anashuhudia.” [Surah Qaf: 37].

14 Dhul Qi'dah 1447 H
1/5/2026 M